

ETTEVÕTLIKKUSE ARENGUPROGRAMM ÕPETAJATELE JA ÕPILASTELE

Ettevõtlikkuse arenguprogrammi eesmärk on suurendada õpetajate enesekindlust ettevõtlikkuse arendamisel, kasutades õppetöö osana ettevõtlussimulatsioone ja nendega seotud õppeprogramme. Suurendada noorte teadlikkust ja huvi ettevõtluse vastu, pakkudes võimalusi iseenda tundmaõppimiseks ettevõtlusprogrammides ja -mängudes osalemise ja nende korraldamise kaudu. Programm keskendub õppemängule **"Ettevõtlik pere"** ning juhendamisoskuste arendamisele koolimeeskonnas, kuhu kuulub kooli juht või õppejuht, 2–4 õpetajat ja 8–10 õpilast. Kooli juht või õppejuht osaleb arenguplaanide tööpäeval, õpetajad ja õpilased kõigis programmi tegevustes.

Fookusteemad:

- **Ettevõtlikkuse süsteemset arendamist toetavad mõtteviisid.**
- **Ettevõtlussimulatsioon ettevõtlikkuse ja sotsiaalsete oskuste treeninguna õppetöös.**
- **Rahatarkus ja ettevõtlus õppemängus "Ettevõtlik pere".**

Arenguprogrammi tulemusena on osalejad:

- Läbinud mängujuhtide koolituse, et kasutada ettevõtlussimulatsioone õppetöös ettevõtlikkuse ja sotsiaalsete oskuste arendamise tööriistana.
- Leidnud oma koolile sobiva viisi, kuidas õppemänge süsteemset õppetöös rakendada.
- Juhtinud oma koolimeeskonnaga iseseisvalt vähemalt 2–3 õppemängu arenguprogrammi jooksul.

Arenguprogrammis osalev meeskond:

Meeskonda kuulub kooli juht või õppejuht, 2–4 õpetajat, 8–10 õpilast.

Lõpetamise tingimused õpetajatele ja õpilastele:

- Osaleja on osalenud vähemalt 75% koolituspäevadel ning sooritanud eneseanalüüsi ülesanded.
- Osaleja on koos meeskonnaga teostanud vähemalt 50% praktiliste tööde mahust (sh vähemalt kahe õppemängu läbiviimine).
- Osaleja on panustanud meeskonnatööna valmivasse vahe- ja lõpuesitlusse.

Lõpetamise tingimused koolile:

- Koolijuht või õppejuht osaleb arenguplaanide tööpäeval Põltsamaa Ühisgümnaasiumi Adavere õppekohas, et olla kooli ettevõtlusõppe süsteemsete arengute kavandamisel samas infoväljas meeskonnaga.
- Juhendaja tunnistuste saamiseks esitab kool lõputööna tulevikku suunatud ettevõtlus-, rahatarkus- ja karjääriõpet lõimiva süsteemse õppeplaani.

Evelin Rätsep

Tegevjuht/Koolitaja

ETTEVÕTLUSKÜLA

Ettevõtlikkuse arenguprogrammi kava

September 2025

- **Tegevus 1:** 10.–15.09.2025 küsimustikule vastamine, kus õpetajad annavad subjektiivse hinnangu seni koolis tehtule ettevõtlikkuse arendamisel ning jagavad ootusi arenguprogrammile.
- **Tegevus 2:** 17.09.2025 kell 10.00–16.30 mängujuhi I koolitus õpetajale Tartu Ettevõtlikus, sisaldab õppemängu “Ettevõtlik pere” läbimängimist ning mängujuhi rolli ja ülesannete tutvustust.

September 2025

- **Tegevus 3:** 24.–26.09.2025 mängujuhendaja koolitus õpilastele (3,5 tundi kolmel korral), toimub ühes programmis osalevas Pärnumaa koolis või Tartus. Koolitusel tutvustatakse mängujuhendaja rolli ning mängitakse õppemängu “Ettevõtlik pere”.

November-detsember 2025

- **Tegevus 4:** Iseseisev töö – juhendmaterjalide läbitöötamine õpilastega.
- **Tegevus 5:** Iseseisev töö – õppemängude korraldamine koolis.

Jaanuar 2026

- **Tegevus 6:** 22.01.2026 kell 14.00–15.30 veebipõhine kogemusõppe päev õpetajatele. Iga osalev kool jagab oma kogemusi, mida ja kuidas on ellu viidud, millised takistused on ilmnenud ning kuidas neid on ületatud.
- **Tegevus 7:** Iseseisev töö – õppemängude korraldamine koolis.

Märts 2026

- **Tegevus 8:** 26.03.2026 arenguplaanide tööpäev (6 tundi). Päev sisaldab kogemusõpet Merle Karuksi juhtimisel, kus jagatakse Põltsamaa Ühisgümnaasiumi karjäärikoordinaatori kogemusi Ettevõtlikus küla programmide 9-aastasest rakendamisest õppetöös. Tulevikku vaatava ettevõtlikus-, rahatarkus ja karjääriõpet loimiva süsteemse õppeplaani koostamine. Kuidas süsteemselt õpilast ellu astumiseks ette valmistada? Ettevõtlikus küla õppeprogrammide loimimine ettevõtlikus-, rahatarkus ja karjääriõppe arendamiseks koolis. Kogemuspõhise õppe eesmärgistamine, planeerimine ja rahaliste vahendite leidmine Põltsamaa Ühisgümnaasiumi näitel.

Aprill 2026

- **Tegevus 9:** 24.04.2026 kell 13.00–15.00 kogemusõppe päev õpilastele ja õpetajatele Pärnumaal. Iga osalev kool esitleb, mida ja kuidas on ellu viidud, millised takistused on esinenud ning kuidas nendega on toime tulnud. Õpetajad ja õpilased teevad eraldi esitlused oma kogemustest ja plaanidest seoses mängude korraldamisega järgmisel õppeaastal. Esitlused on tunnistuse saamise eelduseks.

Mai 2026

- **Tegevus 10:** Küsimustikule vastamine programmi mõju hindamiseks ja võimalike jätkutegevuste kaardistamiseks.

ETTEVÕTLIKKUSE ARENGUPROGRAMM ÕPETAJATELE JA ÕPILASTELE

I ETAPP SEPTEMBER 2025 KUNI APRILL 2026

15.09.2025	Küsimustikule vastamine, kus õpetajad annavad subjektiivse hinnangu seni koolis tehtule ettevõtlikkuse arendamisel ning jagavad ootusi arenguprogrammile.
17.09.2025 kell 10.00-16.30	Mängujuhi I koolitus õpetajale Tartu Ettevõtluskülas, sisaldab õppemängu "Ettevõtlik pere" läbimängimist ning mängujuhi rolli ja ülesannete tutvustust.
24.- 26.09.2025	Mängujuhendaja koolitus õpilastele (3,5 tundi kolmel korral), toimub ühes programmis osalevas koolis või Tartus. Koolitusel tutvustatakse mängujuhendaja rolli ning mängitakse õppemängu "Ettevõtlik pere".
November-detsember 2025	Iseseisev töö: juhendmaterjalide läbitöötamine õpilastega. Iseseisev töö: õppemängude korraldamine koolis.
22.01.2026 kell 14.00-15.30	Veebipõhine kogemusõppe päev õpetajatele. Iga osalev kool jagab oma kogemusi, mida ja kuidas on ellu viidud, millised takistused on ilmnenud ning kuidas neid on ületatud.
Jaanuar 2026	Iseseisev töö: õppemängude korraldamine koolis.
26.03.2026 kell 10.00-16.30	Arenguplaanide tööpäev (6 tundi): kogemusõppe Merle Karuksiga Põltsamaa Ühisgümnaasiumi näitel
24.04.2026 kell 13.00-15.00	Kogemusõppe päev õpilastele ja õpetajatele Pärnumaal. Iga osalev kool esitleb, mida ja kuidas on ellu viidud. Õpetajad ja õpilased teevad esitluse. Esitlused on tunnistuse saamise eelduseks.
Mai 2026	Programmi mõju hindamine ja võimalike jätkutegevuste kaardistamine.

Mängujuhi koolitus õpetajale

Tartu Ettevõtlusküla

17.09.2025 kell 10.00-16.30

10:00–11:30 Mis teeb mängust tõhusa õppevahendi? Mängujuhi roll ja vastutus. Mängusituatsioonide analüüs ning mängujuhi roll selles.

11:30–11:45 Sirutuspaus

11:45–12:30 Ettevõtlusküla õppemetoodikad ja noorte kaasamine abijuhendajatena.

13:00–13:45 Lõuna

13:45–16:30 Õppemängu “Ettevõtlik Pere” kogemine koos mängujuhi rolli ja digitaalse mängukeskkonna analüüsiga.

Koolitaja Evelin Rätsep

MTÜ Ettevõtlusküla ja Bizplay OÜ kaasasutaja ja tegevjuht, õppemängude ja programmide kaasautor, 14-aastase kogemusega mängustatud ettevõtlusõppe koolitaja, meeskonnatreener, haridusinnovaator.

Mängujuhendaja koolitus õpilasele Programmis osalevas koolis Pärnumaal

3,5 tundi

24.-26.09.2025

- Juhendaja ametijuhend, kohustused ja vastutus.
- Õppemängu "Ettevõtlik pere" mängmine koos juhendaja rolli analüüsiga.

Koolitajad:

Evelin Rätsep - MTÜ Ettevõtlusküla ja Bizplay OÜ kaasasutaja ja tegevjuht, õppemängude ja programmide kaasautor, 14-aastase kogemusega mängustatud ettevõtlusõppe koolitaja, meeskonnatreener, haridusinnovaator.

Kadri Soots - MTÜ Ettevõtlusküla mängujuht ja projektijuht, Tartu Hansa Kooli huvijuht.

Arenguplaanide tööpäev
Põltsamaa Ühisgümnaasium, Adavere õppekoht
26.03.2026

10.00-11.00 Tulevikku vaatava ettevõtlus-, rahatarkus- ja karjääriõpet lõimiva süsteemse õppeplaani koostamine. Kuidas süsteemselt õpilast ellu astumiseks ette valmistada?

11.00-12.00 Vaatame koos, mis osalevates koolides täna olemas on ja kuidas väikseid samme planeerides süsteemse ja mõjusa õppeplaani jõuda.

13.00-14.00 Lõuna

14.00- 15.00 Ettevõtlusküla õppeprogrammide lõimimine ettevõtlus-, rahatarkus- ja karjääriõppe arendamiseks koolis.

15.00-16.00 Kogemuspõhise õppe eesmärgistamine, planeerimine ja rahaliste vahendite leidmine Põltsamaa Ühisgümnaasiumi näitel.

16.00-16.30 Kokkuvõte

Koolitaja Merle Karuks

Põltsamaa Ühisgümnaasiumi, Euroopa ettevõtliku kooli 2024, karjäärikoordinaator

Rahatarkuse Vedur - Rahatarkuse õpetaja 2024 tunnuskiri

MTÜ Ettevõtlusküla süsteemse ettevõtlus-, rahatarkus- ja karjääriõppe koolituspartner

Bizplay OÜ õppeprogrammide kaasautor.